

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **E. K.**, zast. Mgr. Michalem Dittrichem, advokátem se sídlem Vinohradská 1597/174, Praha 3, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, se sídlem Štěpánská 619/28, Praha 1, ve věci ochrany proti nečinnosti, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2018, č. j. 6 A 239/2017 - 29,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2018, č. j. 6 A 239/2017 - 29, **se zrušuje.**
- II. Žaloba na ochranu proti nečinnosti žalovaného **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti.
- IV. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč za podanou žalobu, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce Mgr. Michala Dittricha, advokáta se sídlem Vinohradská 1597/174, Praha 3.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba na ochranu proti nečinnosti žalovaného podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[2] Žalovaný je dle stěžovatelčina názoru nečinný ve věci jejího exekučního návrhu, kterým žádá provedení exekuce proti Okresní správě sociálního zabezpečení Plzeň – město pro pohledávku ve výši 202 752 Kč s příslušenstvím z titulu dlužného nemocenského. V návrhu tvrdí, že jí toto nemocenské bylo přiznáno rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení ve zkráceném řízení podle § 153 odst. 1 písm. a) zákona č. 187/2006

Sb., o nemocenském pojištění, provedeným dne 25. 9. 2015 výplatou nemocenského (podle § 153 odst. 5 uvedeného zákona se ve zkráceném řízení nevydává rozhodnutí). Výplaty pokračovaly do dne 28. 9. 2015, stěžovatelka na ně však dle svého názoru měla nárok až do dne 17. 10. 2016, kdy jí byla ze strany ošetřujícího lékaře ukončena pracovní neschopnost.

[3] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[4] Před přezkumem napadeného rozsudku v rozsahu a z důvodů uplatněných v kasační stížnosti zjistil, že v řízení před městským soudem nebyly splněny podmínky řízení, k čemuž byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.). Napadený rozsudek proto zrušil, aniž by se kasačními námitkami zabýval. Současně rozhodl o odmítnutí žaloby, neboť k tomuto postupu byly dány důvody již v řízení před městským soudem (§ 110 odst. 1, věta první za středníkem, s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.).

[5] Nedostatek podmínek řízení o žalobě je dán tím, že v nynější věci vůbec nepřipadalo v úvahu dotčení stěžovatelčiných veřejných subjektivních práv. Tato podmínka je přitom zcela esenciální pro veškerá řízení podle soudního řádu správního, jelikož úkolem správních soudů je právě ochrana veřejných subjektivních práv osob (a rozhodování v některých dalších zákonem stanovených věcech, o které však v nynější věci nejde), jak vyplývá z § 2 a § 4 s. ř. s.

[6] Stěžovatelka nemohla být tvrzenou nečinností žalovaného nijak dotčena proto, že v její situaci vůbec nepřipadalo v úvahu vedení správní exekuce podle § 103 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Po konfrontaci jejích tvrzení s relevantní právní úpravou v zákoně o nemocenském pojištění je evidentní, že ve skutečnosti nedisponuje žádným exekučním titulem vymahatelným správní exekucí, ale je s okresní správou sociálního zabezpečení ve sporu ohledně svého nároku na nemocenské.

[7] Ze zákonné úpravy plyne, že o nároku na výplatu dávky se rozhoduje v tzv. zkráceném řízení, které je značně neformální, mj. v něm vůbec nedochází k vydání rozhodnutí, pojištěnci je pouze adresováno oznámení a je provedena výplata dávky (viz § 153 odst. 2 až 5 zákona o nemocenském pojištění). Tímto způsobem však lze postupovat pouze v nesporných případech, jak jasně vyplývá z dikce § 153 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění. Ve sporných případech je třeba vést formální správní řízení a ukončit je vydáním rozhodnutí. Pokud pojištěnec nesouhlasí s výsledkem zkráceného řízení, a to ať už týkajícího se nároku na výplatu dávky, změny výše vyplácené dávky či zániku nároku na její výplatu (o čemž je mu také adresováno oznámení), má podle § 153 odst. 6 zákona o nemocenském pojištění možnost podat v určené lhůtě okresní správě sociálního zabezpečení žádost o vydání rozhodnutí o dávce ve standardním správním řízení.

pokračování

[8] Stěžovatelka tvrdí, že jí okresní správa sociálního zabezpečení nemocenské nejprve vyplácela, a to na základě zkráceného řízení, následně však výplaty ukončila. Pokud se tak stalo, nebylo tomu tak proto, že by okresní správa sociálního zabezpečení postupovala v rozporu s rozhodnutím, které dle stěžovatelky sama sobě adresovala; takové rozhodnutí nikdy neexistovalo. Je evidentní, že nárok stěžovatelky na nemocenské se stal sporným.

[9] Exekuční návrh stěžovatelky je tedy zcela nesmyslný: navrhuje zahájení správní exekuce pro vymožení povinnosti, kterou si měla okresní správa sociálního zabezpečení jako správní orgán uložit sama sobě jako adresátu rozhodnutí, přičemž toto rozhodnutí nikdy neexistovalo. Absurdita tohoto postupu je ještě zřetelnější, neboť exekučním správním orgánem ve věcech nemocenského pojištění je právě okresní správa sociálního zabezpečení (§ 159 zákona o nemocenském pojištění). Tvrzená nečinnost žalovaného se proto nemohla nijak dotknout stěžovatelčiny právní sféry.

[10] Vzhledem k tomu, že výše uvedené otázky nebyly řešeny v řízení před městským soudem a účastníci se k nim doposud nevyjadřovali, Nejvyšší správní soud je přípisem ze dne 16. 1. 2020, č. j. 9 As 243/2018 – 42, seznámil se svým náhledem a poskytl jim lhůtu k vyjádření. Stěžovatelka soudu podáním ze dne 24. 1. 2020 sdělila, že svoji kasační stížnost považuje za vyčerpávající a zcela na ni odkazuje i ve vztahu k výše uvedené problematice. Její argumentace v kasační stížnosti se však týkala něčeho jiného. Obdobně tomu bylo u žalovaného, který na výzvu soudu reagoval podáním ze dne 27. 1. 2020, ale také on se v něm věnoval odlišným otázkám. Ani jeden z účastníků tedy do věci nevnesl nic, co by jakkoli zpochybnilo výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu.

[11] Nad rámec Nejvyšší správní soud dodává, že je mu z úřední činnosti (z rozsudku ze dne 8. 11. 2018, č. j. 6 Ads 247/2018 – 27) známo, že stěžovatelce byla rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 11. 2015 ukončena pracovní neschopnost, což jí muselo být známo nejpozději dne 14. 11. 2016. Přestože je exekuční návrh z pozdějšího data (10. 8. 2017), stěžovatelka se v něm snažila navodit dojem, že žádné rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti neexistuje a že naopak disponuje rozhodnutím, kterým jí byl přiznán nárok na nemocenské až do dne 17. 10. 2016. Musela si být vědoma toho, že opak je pravdou. Její postup je proto zjevně účelový.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

[13] Vzhledem k tomu, že návrh na zahájení řízení (žaloba) byl odmítnut před prvním jednáním ve věci, Nejvyšší správní soud postupoval podle § 10 odst. 3, věty poslední, zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a rozhodl, že stěžovatelce se vrací zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 2 000 Kč. Poplatek jí bude vrácen ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích) k rukám zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu